

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ฉบับวันจันทร์ที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ.2561

คอลัมน์ หน้ามองฟ้า เท้าหยั่งดิน : จับตาศัตรูพืชต่างถิ่น

จากการมอบหมายให้กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร ติดตามสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชต่างถิ่นที่มีโอกาสเข้ามาระบาดในไทยอย่างต่อเนื่อง และจัดทำแปลงเฝ้าระวังการระบาดของศัตรูพืชในพื้นที่เสี่ยงกว่า 1,890 แปลงทั่วประเทศ ครอบคลุม 38 ชนิดพืช

นายประสงค์ ประไพตระกูล รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ขอความร่วมมือเกษตรกรให้ช่วยกันเฝ้าระวัง โรคไวรัสใบด่าง มันสำปะหลัง ที่เกิดจากเชื้อไวรัส Cassava mosaic virus ซึ่งสามารถติดมากับท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง หากโรคนี้ออกการระบาดจะสร้างความเสียหายต่อผลผลิตมันสำปะหลังแทบจะสิ้นเชิง เนื่องจากมันสำปะหลังที่เป็นโรค จะมีอาการใบด่าง เหลือง ลำต้นแคระแกร็น มันไม่สร้างหัว หรือถ้า สร้างได้ หัวมันจะมีขนาดเล็กไม่สมบูรณ์ ทำให้ผลผลิตเสียหาย 80-100% และแพร่ระบาดรวดเร็วมาก เพราะมีแมลงหิวข้าวอายุสุบเป็นพาหะสามารถปล่อยเชื้อจากต้นสู่ต้นภายในไม่กี่ชั่วโมง ที่สำคัญขณะนี้ยังไม่มียาหรือสารเคมีชนิดใดที่จะทำลายเชื้อตัวนี้ได้

แม้บ้านเราจะยังไม่เคยพบโรคไวรัสใบด่างมันสำปะหลังมาก่อน แต่ขณะนี้มีการแพร่ระบาดอยู่ในกัมพูชาและเวียดนาม ล่าสุดพบการระบาดของโรคนี้นห่างจากชายแดนไทยเพียง 30-40 กม.เท่านั้น โดยเฉพาะบริเวณแหล่งปลูกมันสำปะหลังสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออก พื้นที่เสี่ยงได้แก่ จ.ศรีสะเกษ อุบลราชธานี สุรินทร์ บุรีรัมย์ และสระแก้ว ตักแตนไฟ เป็นอีกศัตรูพืชต่างถิ่นอีกชนิดที่ต้องช่วยกันเฝ้าระวัง เพราะมีรายงานสร้างความเสียหายในประเทศเพื่อนบ้านคือ ประเทศลาว เขตติดต่อกับจังหวัดน่าน หากเกษตรกรพบความผิดปกติหรือการระบาดของศัตรูพืชทั้งที่เป็นศัตรูพืชประจำถิ่นหรือศัตรูพืชต่างถิ่นที่ไม่เคยพบมาก่อนให้รีบแจ้งสำนักงานเกษตรอำเภอหรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้าน

สะ-เล-เต

เกษตรหัวอีก 5 ปีทุเรียนล้นตลาด

นายกฤษฎา บุญราช รมว.เกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยว่า จากกรณีเกษตรกรไทยมีโอกาสขายทุเรียนผ่านเว็บไซต์ Tmall.com บริษัทในเครือของอาลีบาบา กรุ๊ป ของแจ็ค หม่า ส่งผลให้มีเกษตรกรจำนวนมากเริ่มหันมาเพาะปลูกทุเรียนเพิ่มมากขึ้น จึงกังวลว่าอีก 4-5 ปีข้างหน้า จะเกิดปัญหาผลผลิตล้นตลาดและราคาทุเรียนจะตกต่ำอีก จึงสั่งการให้เกษตรจังหวัดและเกษตรอำเภอลงสำรวจพื้นที่ทำการเกษตรในพื้นที่ของตนเองว่า แต่ละพื้นที่มีการเพาะปลูกสินค้าเกษตรอะไรบ้าง เพื่อนำมาวางแผนการทำตลาดร่วมกับกระทรวงพาณิชย์และมหาดไทย

นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) กล่าวว่า สศก.จะเชิญกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย มาร่วมหารือถึงแนวทางแก้ปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ในวันที่ 11 ก.ค.

2561 ตามคำสั่งนายเกษรา ที่ต้องการให้กระทรวงพาณิชย์ที่เป็นหน่วยงานการตลาด และกำหนดความต้องการสินค้า เพื่อให้กระทรวงเกษตรฯและมหาดไทยที่เป็นเจ้าของพื้นที่การเกษตร ได้กำหนดพื้นที่และปริมาณที่เหมาะสม เพื่อให้ผลผลิตการเกษตรออกมามีตรงกับความต้องการ ทำให้เกษตรกรขายสินค้าในราคาที่สูงขึ้น

สำหรับสถานการณ์การผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรปี 2561 สศก.สำรวจราคาเดือน มิ.ย. พบว่า ทุเรียนมีผลผลิต 726,809 ตัน มากกว่าปี 2560 ประมาณ 14.45% ที่มีผลผลิต 635,031 ตัน โดยภาคตะวันออกมีผลผลิตออกมากช่วงเดือน เม.ย.-มิ.ย.2561 ประมาณ 362,565 ตัน ภาคใต้มีผลผลิตออกมากช่วงเดือน ก.ค.-ก.ย. 2561 ประมาณ 188,813 ตัน ขณะที่ทุเรียนพันธุ์หอมทองราคาเฉลี่ยเดือน มิ.ย.61 อยู่ที่กิโลกรัม (กก.) ละ 77.90 บาท ลดลง 11.84% จากเดือน พ.ค.61

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า ฉบับวันจันทร์ที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ.2561

คอลัมน์รายงานพิเศษ : ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดศัตรูพืชอุบัติใหม่หรืออุบัติซ้ำ

ตามที่ทราบกันแล้วว่า ศัตรูพืชมีทั้งเป็นศัตรูพืชที่เกิดขึ้นเป็นประจำกับศัตรูพืชเฝ้าระวังที่ยังไม่เคยเกิดขึ้นแต่มีโอกาสจะเป็นศัตรูพืชที่อุบัติใหม่ได้

นางสาวสุนนา สิมาสถุขณ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดศัตรูพืชอุบัติใหม่ และกลับมาอุบัติซ้ำ ได้แก่ 1.พืช ทั้งชนิดพืช พันธุ์พืช ระดับความต้านทานต่อศัตรูพืช การปลูกพืชพันธุ์อ่อนแอเป็นสาเหตุสำคัญของการระบาดที่รุนแรง และยังเป็นแหล่งเพิ่มปริมาณศัตรูพืชอย่างไม่สิ้นสุดทราบเท่าอายุขัยของพืชเหล่านั้น การระบาดของศัตรูพืชจะขึ้นกับการกระจายตัวของพืชอาศัย หากปลูกพืชอาศัยชนิดที่มีความเฉพาะเจาะจงต่อศัตรูพืชหนาแน่นเป็นบริเวณกว้าง จะเหมาะสมต่อการพัฒนาการระบาดของศัตรูพืชเป็นอย่างมาก และหากพืชนั้นเป็นพันธุ์อ่อนแอด้วยแล้วยังจะเป็นเหตุให้เกิดระบาดรุนแรงเพิ่มขึ้นหลายเท่า การลดความหนาแน่นของพืชด้วยการลดพื้นที่ปลูกหรือปลูกพืชพันธุ์ต้านทานแซมหรือปลูกพืชแบบผสมผสานจะช่วยลดการระบาดลงได้

เมื่อกล่าวถึงพันธุ์พืชต้านทาน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ 1) ความต้านทานแบบจำเพาะกับชนิดของโรคและแมลง มียีนควบคุมน้อยคู่ ลักษณะต้านทานแสดงออกอย่างชัดเจน สามารถแยกออกเป็นกลุ่มตามระดับความต้านทานได้ พืชที่มีความต้านทานแบบจำเพาะมักแสดงออกกับบางสายพันธุ์ของโรคหรือแมลงเท่านั้น 2) ความต้านทานแบบไม่จำเพาะกับชนิดของโรคและแมลง เป็นลักษณะความต้านทานที่ควบคุมโดยยีนหลายคู่ การแสดงออกของลักษณะความต้านทานจึงแยกเป็นกลุ่มชัดเจนไม่ได้ ลักษณะความต้านทานแบบไม่จำเพาะนี้อาจเรียกว่า Tolerance ก็ได้ พืชที่มีลักษณะความต้านทานแบบนี้มักแสดงความต้านทานกับโรคหรือแมลงได้หลายสายพันธุ์ และมีระดับความต้านทานต่อสายพันธุ์ต่างๆ ได้เกือบเท่ากัน ความต้านทานแบบนี้มักไม่สมบูรณ์อาจปรากฏอาการของโรคอยู่บ้างเล็กน้อย โดยทั่วไปหากพืชที่มียีนต้านทานโรคปลูกในพื้นที่กว้างเป็นจำนวนมากจะมีการผสมตัวเองทำให้มีความต้านทานสูงต่อศัตรูพืชเฉพาะสายพันธุ์ แต่สำหรับพืชที่ขยายพันธุ์จากส่วนขยายพันธุ์เมื่อมีศัตรูพืชเข้าทำลายจะพบการระบาดอย่างรุนแรง

2.ศัตรูพืช สิ่งมีชีวิตที่สร้างความเสียหายให้แก่พืชที่ปลูก เช่น ทำความเสียหายจากการวางไข่ที่เนื้อเยื่อพืชแล้วกระตุ้นให้พืชเกิดการเจริญผิดปกติเกิดปุ่มปมขึ้น มีการปล่อยสารพิษต่อพืชทำให้เนื้อเยื่อพืชเหี่ยวแห้ง เกิด

อาการคล้ายใบไหม้ ทำให้ใบพืชบิดงอผิดรูปร่างไป นอกจากนี้แมลงบางชนิดยังเป็นพาหะนำโรคมานสู่พืชได้อีกด้วย สาเหตุที่ศัตรูพืชเกิดการระบาด คือ ศัตรูพืชมีการขยายพันธุ์เพิ่มปริมาณโดยเฉพาะจากพืชอาศัยที่อ่อนแอการเพิ่มปริมาณก็จะยิ่งมากขึ้น เมื่อศัตรูพืชมีปริมาณเพิ่มขึ้นก็จะมีการแพร่กระจายจากแหล่งที่กำเนิดไปยังที่อื่นๆ โดยผ่านปัจจัยต่างๆ เช่น เศษซากพืช ดิน ลม น้ำ แม้กระทั่งส่วนขยายพันธุ์ของพืช สำหรับศัตรูพืชอุบัติใหม่เป็นศัตรูที่ไม่เคยเกิดการระบาดมาก่อน ณ สถานที่หนึ่งซึ่งต่อมากลายเป็นศัตรูพืช ณ สถานที่นั้น ซึ่งอาจมีสาเหตุจากการเคลื่อนย้ายของศัตรูพืชเองที่อพยพเข้ามาหรือแพร่กระจายโดย ลม ฝน น้ำ และพาหะอื่นๆ เช่น การแพร่กระจายของไมยราบยักษ์ จากภาคเหนือลงมายังภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ หรือจากการนำเข้าศัตรูพืชมาจากต่างประเทศ ทั้งโดยเจตนา เช่น การระบาดของผักตบชวา และไม่เจตนา เช่น การระบาดของหนอนหัวดำที่ติดมากับปาล์มประดับ หรือผลมะพร้าวที่นำเข้ามาจากประเทศในแถบอินเดีย ศรีลังกา

3.สภาพแวดล้อม นอกจากเป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดโรคพืชและแมลงระบาดแล้ว ยังมีอิทธิพลต่อพืช ทำให้พืชอ่อนแอเกิดโรคร่างง่าย สภาพแวดล้อมที่กล่าวถึง ได้แก่ อุณหภูมิ ความชื้น แสงแดด ลม ความเป็นกรดและด่าง แร่ธาตุอาหาร ออกซิเจนและคาร์บอนไดออกไซด์ อินทรีย์วัตถุ ชนิดและเนื้อดิน ฝนและน้ำค้าง สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีผลต่อการเจริญเติบโตและการเข้าทำลายของศัตรูพืชทั้งสิ้น การเปลี่ยนแปลงหรือทำลายสภาพสมดุลของธรรมชาติ จะทำให้ศัตรูจากแหล่งใกล้เคียงอพยพเข้าไปยังพื้นที่ใหม่ เนื่องจากแหล่งอาศัยของมันถูกทำลาย เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพป่าไปเป็นพื้นที่เกษตร ทำให้เกิดการระบาดของต๊กแตนป่าทั้งก้า จักจั่นในไร่อ้อย หรือการระบาดของหนูในนาข้าว การเปลี่ยนแปลงของศัตรูธรรมชาติทำให้การควบคุมโดยธรรมชาติเสียสมดุลไป เกิดการระบาดของศัตรูพืชจากที่ไม่เคยระบาดมาก่อน หรือการกลับมาระบาดของใหม่ในพื้นที่ที่ไม่เคยมีการระบาดมานานแล้ว

ดังนั้น เกษตรกรต้องเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ของโรคและแมลงอย่างต่อเนื่อง โดยหมั่นสำรวจและตรวจสอบพื้นที่ของตนเอง เพื่อเตรียมความพร้อมหาแนวทางในการควบคุมโรคและแมลงที่อาจเกิดขึ้นได้ทันทั่วทั้งที่ หากเกิดการระบาดหรือมีแนวโน้มว่าจะระบาดของโรคและแมลงชนิดใหม่ๆที่ไม่เคยพบในพื้นที่หรือเคยพบเมื่อนานมาแล้ว โดยเมื่อสำรวจพบการระบาดของโรคและแมลงสามารถปรึกษาและขอคำแนะนำได้ที่กรมส่งเสริมการเกษตร หรือสำนักงานเกษตรอำเภอใกล้บ้าน